

До філософів слов'янських країн*

27–29 травня 1999 року у Жешуві відбулась філософська конференція, організована Інститутом філософії ВПШ у Жешові, за участю Києво-Могилянської Академії, а також Факультету філософії і соціології УМКС у Любліні, на тему „Європейські моделі толерантності”. У ході міжсесійного засідання на тему: „Слов'янські народи на порозі тисячоліття: спільно чи окремо” проф. Марат Верников (Україна) запропонував створити Жешувський Рух всеєдності філософів слов'янських країн. Ініціативу підтримав проф. Рудольф Мирський (Україна). Пропозиція зустріла доброзичливе сприйняття присутніх філософів з Білорусі, Чехії, Польщі, Словакії, Росії і України. У ході дальших обговорень ідея набула певних змін щодо назви і організаційного її оформлення, зберігаючи свої первинні зміст і мету. Запропонована інституція отримала назву: Філософське Товариство Слов'янських Країн.

Після конференції відбулась зустріч ініціативної групи, на якій було запропоновано також заснування часопису філософів слов'янських країн під назвою „ΣΟΦΙΑ”. Організаційну діяльність по створенню часопису, було доручено проф. Анджею Л. Захаріашу. В наслідок докладених зусиль і завдячуючи прихильності до цієї ініціативи Його Магніфіценції Ректора ВПШ в Жешуві проф. Владзімежа Бонусяка, ми можемо запропонувати супільності перший номер видання.

Чим бажає бути „ΣΟΦΙΑ”? Кому і чому має служити як „Видання філософів слов'янських країн”? Насамперед бажає бути виданням, яке, будучи готовим до послуг мислителів окремих слов'янських країн, дає їм можливість друкуватися за межами власного національного філософського середовища, створює умови для взаємної презентації їх особистого

* Tekst w j. polskim, rosyjskim i angielskim wydrukowany został w 1 nr ΣΟΦΙΑ. Obecnie drukujemy tłumaczenie w j. ukraińskim, słowackim i angielskim.

* Polish, Russian, and English versions of this text were printed in the 1st issue of ΣΟΦΙΑ. In this issue we are printing its translation into Ukrainian, Slovak and English.

* Текст на польском, русском и английском языках был напечатан в №1 ΣΟΦΙΑ. В этом номере печатается перевод текста на украинский, словацкий и английский языки.

доробку і філософського доробку окремих слов'янських народів, а також слугуватиме оприлюдненню власних філософських позицій. Тим самим має бути органом, що пропагує національні філософські осередки у колі культур слов'янських народів. „СОФІА”, отже, бажає бути органом філософів слов'янських країн і служити філософам тих країн.

Тому часопис відкритий для публікацій, в яких порушується проблематика філософії в країнах цього культурного простору, зокрема, для оприлюднення оригінальних розв'язань філософських проблем. Вважаємо, що такий обмін думок сприятиме не тільки тіснішому взаємному пізнанню, але також буде чинником, який інспіруватиме формулювання нових ідей, у тому числі ідей співіснування слов'янських народів перед лицем цивілізаційної і культурної глобалізації.

Перший номер органу філософів слов'янських країн „СОФІА” з'являється на світ у першому році не тільки нового століття, але і нового тисячоліття. На порозі нового Millenium. Людство вже в минулі віки увійшло в прискорений процес розвитку. Розвитку, який несе з собою великі сподівання, але також і загрозу. Як буде виглядати світ, у тому числі і форма цивілізації та культури слов'янських країн наприкінці цього, нового ще тепер, століття, а тим більше наприкінці його або на початку наступного, четвертого тисячоліття, того нині ми не в стані передбачити. Бажали б ми також того, щоб це, нове, століття, а разом з ним і наступне, формувалось при значливій і мудрій, а отже і розважливій участі слов'янських народів. Бажали б ми також того, щоб це тисячоліття, на відміну від попереднього, не було для слов'янських народів часом культурного розмежування, а тим більше виникнення цивілізацій, які протистояли б одна одній, були би взаємно ворожими.

Хай це століття, як і тисячоліття, буде часом взаємного збагачення національних культур, збагачення через взаємні оплодотворення як власними традиціями, так і традиціями інших народів. Було би великою шкодою для слов'янських народів, які свою історію і національну ідентичність виводять з традицій спільногого походження, якби в процесі становлення культури майбутнього бракувало їм взаємного інтелектуального обміну. Адже відбувається так, що люди чинять відповідно до того, як думають. У сфері ідей формуються ідеали, а вони визначають цілі діяльності. Отже, філософія також була чинником, що детермінував розвиток європейської культури. Тому у формуванні наших національних культур не бракувало філософів і філософії. Адже в філософії відбувається раціоналізація дійсності, в якій доводиться нам бути і творити. То ж існуймо у світі розумно і творімо раціонально. Творімо світ, в якому відмінність систем ценностей і поглядів слугуватиме взаємному збагаченню наших народів і удосконаленню людини як особистості.

От редакции